

Pranešimas spaudai
Liuksemburgas, 2022 m. rugsėjo 8 d.

ES auditoriai įvardija sėkmingo nacionalinių ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų įgyvendinimo rizikos veiksnius

Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (EGADP) buvo sukurta 2021 m. siekiant sušvelninti COVID-19 pandemijos ekonominį ir socialinį poveikį. Kad gautų daugiau kaip 700 milijardų eurų ES finansinės paramos, teikiamos pagal EGADP, dalį, valstybės narės turi pateikti nacionalinius ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus, kuriuos tikrina Europos Komisija. Kaip teigiama šiandien Europos Audito Rūmų paskelbtoje specialiojoje ataskaitoje, Komisijos vertinimas iš esmės yra tinkamas, tačiau sėkmingo nacionalinių ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų įgyvendinimo rizikos veiksnių, pavyzdžiui, susijusių su neaiškiais tarpinėmis ir siektinomis reikšmėmis, vis dar yra.

„Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė yra unikali priemonė, kuria siekiama remti valstybių narių reformas ir investicijas, taigi ir jų ekonomikos gaivinimą ir atsparumą, – teigė auditui vadovavusi Audito Rūmų narė Ivana Maletić. – Galimybė laiku gauti paramą yra labai svarbi, bet ne patikimo finansų valdymo sąskaita. Siekiant užtikrinti, kad ES lėšos būtų naudojamos pagal paskirtį ir būtų pasiektas numatytas poveikis, turi būti užtikrintas visiškas skaidrumas ir įdiegtos veiksmingos kontrolės priemonės.“

Auditoriai tikrino Komisijos vykdomą nacionalinių ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų vertinimo procesą ir šiuo klausimu valstybėms narėms pateiktas gaires. Šešių valstybių narių (Vokietijos, Graikijos, Ispanijos, Prancūzijos, Kroatijos ir Italijos) atveju auditoriai taip pat patikrino, ar Komisijos vertinimu užtikrinta atitiktis Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės sąlygoms.

Jie nustatė, kad apskritai vertinimas buvo tinkamas. Komisija savo vertinimus grindė išsamiomis vidaus gairėmis ir kontroliniais sąrašais. Tačiau vertintojai, atlikdami kokybinį vertinimą, jų nenaudojo sistemingai ar vienodai, todėl kartais vertinimą buvo sunku atsekti.

Pasak auditorių, tikėtina, kad ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planais bus prisidedama prie su EGADP susijusių politikos sričių, tačiau jų indėlio mastas skiriasi, o jos poveikį dar reikia įvertinti praktiškai. Auditoriai nustatė, kad nė viena į audito imtį įtraukta priemonė

Šio pranešimo spaudai tikslas – pateikti Europos Audito Rūmų specialiosios ataskaitos pagrindines mintis. Visa ataskaita pateikta eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

neturėtų daryti reikšmingos žalos aplinkai. Tai išvada, panaši į Komisijos vertinime padarytą išvadą. Tačiau poveikio aplinkai švelninimo priemonės nebuvo sistemingai įtraukiamos į ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planus kaip tarpinės arba siektinos reikšmės.

Auditoriai nustatė, kad dėl Komisijos vertinimo pagerėjo tarpinių ir siektinų reikšmių kokybė. Vis dėlto kai kurioms iš jų trūko aiškumo ir jos neapėmė pagrindinių įgyvendinimo etapų, o suderintas metodas ne visada buvo taikomas visose valstybėse narėse. Komisijai atlikus numatytų išlaidų vertinimą atskleista, kad trūko informacijos apie tam tikras priemones. Taip pat nustatyta, kad išmokėjimo modeliai buvo derybų rezultatas, o ne pagrindinių išlaidų rodiklis.

Be to, auditoriai tikrino, ar Komisijos vertinimu užtikrinta, kad ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planuose būtų atsižvelgta į visas konkrečioms šalims skirtas rekomendacijas, pateiktas per Europos semestrą – ES ekonominės, fiskalinės, darbo ir socialinės politikos koordinavimo ciklą, arba į didelę jų dalį. Auditoriai pažymėjo, kad vertinimas to, kas yra didelė konkrečioms šalims skirtų rekomendacijų dalis, nėra apibrėžtas, todėl tebėra iš dalies pagrįstas profesine nuovoka, ypač tais atvejais, kai Komisija nustatė trūkumų. Auditoriai taip pat nustatė, kad į audito imtį įtrauktose valstybėse narėse kai kurie konkrečioms šalims skirtų rekomendacijų elementai liko neišspręsti.

Bendroji informacija

2020 m. liepos mėn. Europos Vadovų Taryba susitarė dėl daugiau kaip 800 milijardų eurų ekonomikos gaivinimo fondo – priemonės „NextGenerationEU“. Pagrindinis jos elementas yra Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė, kurios bendra suma siekia iki 723,8 milijardo eurų (dabartinėmis kainomis). Šis auditas yra pirmasis iš kelių auditų, susijusių su Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemone. Ši priemonė yra vienas iš Audito Rūmų prioritetų, kaip turi būti sprendžiami ES atsako į COVID-19 pandemiją įvairiais politikos aspektais, įskaitant ekonomikos valdymą, klausimai.

Specialioji ataskaita 21/2022 „Komisijos atliktas nacionalinių ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo planų vertinimas. Iš esmės tinkamas, bet įgyvendinimo rizikos veiksnių vis dar yra“ paskelbta [Audito Rūmų interneto svetainėje](#).

Kontaktai spaudai

Audito Rūmų spaudos tarnyba, press@eca.europa.eu

- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu, mob. tel. (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeais: vincent.bourgeais@eca.europa.eu, mob. tel. (+352) 691 551 502
- Damijan Fišer: damijan.fiser@eca.europa.eu, mob. tel. (+352) 621 552 224